

Redaktør: Tove Rønne

Statens Serum Institut • Artillerivej 5 • 2300 København S

Tel: 3268 3268 • Fax: 3268 3868

www.ssi.dk • serum@ssi.dk • ISSN: 1396-8599

Epidemiologisk afd.: Telefontid 8.30-11.00 og 14.00-15.00

LEGIONELLA-PNEUMONI 1999

Uge 36, 2000

Anmeldte tilfælde

I 1999 blev der i alt anmeldt 92 tilfælde af legionella-pneumoni fordelt på 55 mænd og 37 kvinder i alderen 17 til 91 år, medianalderen var 60 år. Diagnosen var laboratorieverificeret i 74 tilfælde, mens laboratorieresultater i 18 tilfælde understøttede diagnosen uden at være konklusive. Atten tilfælde var relateret til udlandsrejser, heraf var 17 verificerede. Elleve tilfælde var sikkert eller muligt hospitalserhvervede, hvilket er en halvering i forhold til året før. To personer var smittet i hjemmet, sandsynliggjort ved vandprøveundersøgelser. For yderligere syv personer fandtes en formodet smittekilde i form af spa-bad, badeanlæg, rensningsanlæg, kloakvand, etc. For de resterende 54 personer var smitemåden ukendt. En disponerende faktor var kendt for 43 patienter, mens 17 var tidligere raske. For de resterende 32 patienter var der ingen oplysninger. Elleve patienter døde, heraf ni med en kendt disponerende faktor. Amdfordelingen af de 57 laboratorieverificerede tilfælde erhvervet i Danmark fremgår af **tabel 1**. Incidensen varierer en del fra år til år i de enkelte amter, men på landsplan har den været relativt stabil gennem flere år, EPI-NYT 43/98 og 2/00.

Nosokomielle tilfælde

Af Serum Institutts overvågning af nosokomielle legionella-infektioner fremgår, at der i perioden 1995-99 i alt er registreret 76 sikre eller mulige sygehuserhvervede legionella-infektioner; dvs. i alt 21% (76/360) af alle anmeldte tilfælde erhvervet i Danmark i denne periode. I alt døde 36% (27/76) af disse patienter af eller med legionella-sygdommen.

Infektionerne forekom spredt på sygehuse over hele landet. I 1995 fordelte tilfældene sig på 19 sygehuse (24 tilfælde), i 1996 ni sygehuse (11 tilfælde), i 1997 otte sygehuse (10 tilfælde), i 1998 otte sygehuse (20 tilfælde) og i 1999 otte sygehuse (11 tilfælde).

Laboratoriepåviste tilfælde

På SSI blev i 1999 i alt påvist 88 tilfælde af legionella-infektioner, opgjort efter kriterier som tidligere beskrevet, EPI-NYT 21/95 og 24/96.

Tabel 1. Anmeldte verificerede tilfælde af legionella-pneumoni erhvervet i Danmark 1999 (1998)

Amt	1999	(1998)	Incidens pr. mio.
Kbh.'s Komm.	5	(11)	10,2
Frb. Komm.	1	(0)	11,1
Københavns	6	(5)	9,8
Frederiksborg	0	(5)	0,0
Roskilde	6	(2)	26,1
Vestsjællands	7	(6)	23,8
Storstrøms	1	(3)	3,9
Bornholms	0	(0)	0,0
Fyns	6	(8)	12,7
Sønderjyllands	0	(5)	0,0
Ribe	2	(1)	8,9
Vejle	4	(0)	11,6
Ringkøbing	1	(1)	3,7
Århus	8	(12)	12,6
Viborg	3	(1)	12,9
Nordjyllands	6	(8)	12,2
Andet	1	(1)	-
I alt	57	(69)	10,7

Af de 88 tilfælde blev 10 ikke anmeldt. Diagnosen blev i fire af disse tilfælde stillet ved legionella PCR. De øvrige ikke-anmeldte tilfælde var verificeret enten ved dyrkning, titerstigning i legionella antistof test (LAT) eller legionella urin test (LUT).

Kommentar

I alt 55% af anmeldelserne blev først modtaget efter udsendelse af rykker-skrivelse. Med øget decentral diagnosticering må endnu engang mindes om vigtigheden af anmeldelse for at sikre en valid overvågning af legionella-infektionen. (D. A. Wandall, Epid. afd., M. S. Nielsen, CAS, S. Uldum, ALMOS)

To tilfælde af legionella-pneumoni fra samme etageejendom

Stadslægen fik i foråret 2000 anmeldt to tilfælde af legionella-pneumoni, hvor patienterne var beboere i samme etageejendom med fælles varmtvandsanlæg. De blev syge med en måneds mellemrum. Der blev taget vandprøver fra de to patienters lejligheder og fra cirkulationsvandet fra samtlige lejligheder i ejendommen. Forekomsten af legionella i vandet var relativ høj, idet der blev fundet henholdsvis $2,0 \times 10^5$ og $5,0 \times 10^4$ cfu/l i vandet fra de to lejligheder, og $1,2 \times 10^5$ cfu/l i cirkula-

tionsvandet.

Der blev fundet tre forskellige serogrupper af Legionella pneumophila i vandet. Serogruppen for det ene patientisolat var identisk med en serogruppe fundet i cirkulationsvandet. Det andet patientisolat havde samme serogruppe som isolater fra vandet fra begge patienters lejligheder og i cirkulationsvandet. Typning (DNA fingerprinting) viste ens resultater for serogrupperne isoleret fra hhv. patient og vand i hvert tilfælde. De to patienter var således med stor sandsynlighed smittet fra samme kilde, men med to forskellige serogrupper (serogruppe 3 og 2/15). Beboerne i ejendommen blev informeret om fundet af legionella i det varme vand. Ejendommens varmtvandsbeholder blev rensset. Yderligere blev udløbstemperaturen på det varme vand øget til 60°C, efter det ved prøvetagningen havde vist sig, at vandtemperaturen i anlægget var lavere end 50°C.

Der blev taget nye prøver ca. en måned efter de første vandprøver. Prøverne viste, at antallet af legionella var faldet, men fortsat højt, 10^3 - 10^4 cfu/l. Ejendommens vandsystem blev derefter klordesinficeret. Der vil i efteråret blive taget nye vandprøver. Der er ikke påvist nye tilfælde af legionella-pneumoni fra ejendommen.

(L. Graversen, Stadslægen, S. Uldum, ALMOS)

Ny vejledning

En vejledning om håndtering af legionella i brugsvand – "Legionella i varmt brugsvand – overvågning, udredning og forebyggelse" – udkommer i løbet af efteråret 2000. Vejledningen kan rekvireres fra den Centrale Afdeling for Sygehushygiejne.

INDEKS 1991-1999

I dette og i næste nummer af EPI-NYT vedlægges indeks for 1991-1999. Indeks er på fire sider og inddeelt i sygdomsgrupper samt i emner under de enkelte sygdomme. Udbrud fremgår kun af de enkelte årsindeks. Emner i EPI-NYT fra og med 1996 kan søges på internettet på adressen www.ssi.dk/epinyt. Der kan søges på ét eller flere fritestord. (A. H. Christiansen, Epid. afd.)

6. september 2000

Patienter med laboratoriepåvist RS- og rotavirus i 2000

Maj		Juni		Juli	
RSV	Rota	RSV	Rota	RSV	Rota
5	57	1	49	0	11

Indberettet fra følgende klinisk mikrobiologiske afdelinger:

Herning Centralsygehus, Hvidovre Hospital,

Odense Universitetshospital, Slagelse Centralsygehus,

Viborg Sygehus, Aalborg Sygehus Syd, Århus Kommunehospital

samt fra Virologisk afdeling, Statens Serum Institut.

(Epidemiologisk afdeling)